

Macroeconomic Determinants of Foreign Direct Investment Inflow in Laos

Sitthasay LEUANGLIYASAK, Vilayphone SOMSAMONE, Phatsa DUANGPASITH

Economics Department, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University, Lao PDR

¹**Corresponding:** Sitthasay
LEUANGLIYASAK,
Economics Department,
Faculty of Economics and
Tourism, Souphanouvong
University, Tel: +856-20
5414 3336, E-mail:
sitthasay.lime@gmail.com
²³ Economics Department,
Faculty of Economics and
Tourism, Souphanouvong
University, Lao PDR

Submitted: July 01, 2024
Revised: July 10, 2024
Accepted: August 07, 2024

ABSTRACT

This study aims to study macroeconomic determinants of foreign direct investment inflow in Lao PDR, which has collected secondary data in 2001-2022 from the Ministry of Planning and Investment and the Bank of the Lao PDR. The analyzing descriptive data using basic statistics such as frequency, percentage and average and the analyzed using the reference statistics by least square regression model. The results of the study found that foreign direct investment inflow (FDI) in the year 2001-2022 amounted to 12,298.57 million US dollars with an average annual growth rate of 559.03 million US dollars and an average annual growth rate of 4.73%. For the public investment expenditure, there is an increasing trend every year with an average annual growth rate of 10.96%. The exchange rate has an increasing trend, especially in the year with high inflation rate, which is 22.96% in 2022, the loan interest rate has a decreasing trend, the year with the lowest loan interest rate is 2011, which is equal to 8.15%, the open trade is also increasing, the year with the highest increase is 2021, which is equal to 77.91% of GDP and money supply is increasing every year. For the analysis of macroeconomic factors to FDI, it was found that the GDP growth, public investment expenditure, the exchange rate and money supply have a positive relationship with FDI at the statistical significance level of 0.01 and 0.05. Meanwhile, the inflation rate has a negative relationship with FDI at the statistical significance level of 0.05.

Keywords: Macroeconomic determinants, Foreign direct investment, Multiple regression model

1. ກະຕູ້

ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດເຊິ່ງຖືວ່າມີບົດບາດສໍາຄັນ ແລະ ເປັນສິ່ງກະຕຸ້ນໃຫ້ເສດຖະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ມີຜົນສໍາເລັດເຮັດໃຫ້ລະດັບມາດຕະຖານຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນມີການປ່ຽນແປງ ໂດຍລວມແລ້ວເສດຖະກິດພາຍໃນ ສປປ ລາວໃນປັດຈຸບັນ ກໍ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເນື່ອງມາຈາກການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດເຂົ້າໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ. ສະພາບປັດຈຸບັນທີ່ຢູ່ໃນສະພາວະເສດຖະກິດຖືດຖອຍ ທີ່ມີອັດຕາເງິນເຟີ້ສູງຂອງໂລກ ເຮັດໃຫ້ລາຍຈ່າຍພາຍໃນປະເທດສູງກວ່າລາຍຮັບ ສິ່ງຜົນໃຫ້ບັນປະເທດທີ່ຂາດແຄນເງິນລົງທຶນ ຍິ່ງມີຄວາມຕ້ອງການດຶງດູດການລົງທຶນມາຈາກຕ່າງປະເທດຫຼາຍຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກ

ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (Foreign Direct Investment) ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງປະເທດທີ່ຂາດແຄນທຶນຮອນ, ໂດຍສະເພາະປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ເຊິ່ງເປັນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ ບັນຫາຂາດແຄນບັນດາປັດໄຈທຶນຮອນ ຫຼາຍກວ່າປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງອີງໃສ່ການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດເພື່ອມາລົງທຶນຊົດເຊີຍພາກສ່ວນທີ່ຂາດຫາຍໄປຂອງການລົງທຶນພາຍໃນ ເພື່ອຂະຫຍາຍການລົງທຶນໃນປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ມີການຈ້າງງານເພີ່ມຂຶ້ນ, ການບໍລິໂພກເພີ່ມຂຶ້ນ, ການສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ອັນເປັນຜົນຕໍ່ການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນເພີ່ມຂຶ້ນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດບໍ່ພຽງແຕ່ມາໃນຮູບແບບເມັດເງິນ

ເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດກໍ່ມາພ້ອມ ກັບຄວາມຮູ້ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ການບໍລິຫານ, ການ ພັດທະນາທັກສະ ແລະ ທຶນທາງປັນຍາທີ່ຈະຊ່ວຍເພີ່ມ ຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນ ແລະ ກະຕຸ້ນການເຕີບໂຕຂອງ ເສດຖະກິດຂອງປະເທດ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ ການຂະຫຍາຍ ເສດຖະກິດຍັງມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຕ້ອງອາໄສປັດໄຈອື່ນໆ ຂອງປະເທດຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການລົງທຶນເຊັ່ນດຽວກັນເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ຄວາມເສລີທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ, ນະໂຍບາຍການຄ້າ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງ ປະເທດ ແລະ ສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເປັນຕົ້ນ. ນອກຈາກນີ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການສົ່ງເສີມການໄຫຼວຽນຂອງ ເງິນທຶນທົ່ວໂລກ, ເຊິ່ງເປັນສິ່ງຈຳເປັນສຳລັບການສົ່ງເສີມ ການພັດທະນາດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດພາຍໃນປະເທດ ແລະ ການພັດທະນາປະເທດຊາດ ແລະ ຍັງຫຼຸດຊ່ອງຫວ່າງ ລະຫວ່າງການອອມກັບການລົງທຶນ (Adebayo, Onyibor & Akinsola, 2021). ສຳລັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງ ປະເທດເຂົ້າໃນ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2001-2022 ເຖິງວ່າຈະ ບໍ່ແມ່ນປະກົດການທີ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່ກໍ່ຕາມ ແຕ່ມັນຍັງຄົງມີ ບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍ ເພື່ອແນໃສ່ພັດທະນາລະບົບ ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ ເນື່ອງ. ຈາກບົດລາຍງານເສດຖະກິດຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2001-2022 ເຫັນວ່າການລົງທຶນໂດຍກົງ ຂອງຕ່າງປະເທດໃນຊ່ວງໄລຍະປີ 2001-2012 ແມ່ນມີ ຄວາມຜັນຜວນໜ້ອຍ ເຊິ່ງໃນຊ່ວງດັ່ງກ່າວນີ້ເປັນຊ່ວງທີ່ ເສດຖະກິດຂອງໂລກຂ້ອນຂ້າງທີ່ຈະມີສະຖຽນລະພາບ, ອັດຕາເງິນເຟີ້ກໍ່ມີຄວາມຜັນຜວນໜ້ອຍ ແລະສະພາບ ອັດຕາແລກປ່ຽນໃນຕະຫຼາດໂລກກໍ່ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງ ຫຼາຍ. ສຳລັບຊ່ວງປີ 2013-2022 ມູນຄ່າການລົງທຶນໂດຍ ກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ແມ່ນມີຄວາມຜັນຜວນສູງ ສາເຫດມາ ຈາກ ມາຈາກຄວາມຕ້ອງການໂດຍລວມຂອງໂລກຫຼຸດລົງ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຄານ້ຳມັນໃນຕະຫຼາດໂລກ ແລະ ຄວາມຜັນຜວນຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນໃນຕະຫຼາດສາກົນ ມາ ຈາກ ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ 19 ແລະ ມາຈາກ ສະພາບຄວາມບໍ່ແນ່ນອນດ້ານເສດຖະກິດ ສຳລັບຄວາມຂັດ ແຍ່ງທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງບັນດາ ປະເທດມະຫາອຳນາດ ອັນສົ່ງຜົນຮ້າຍແຮງກັບລາຄານ້ຳມັນ ສູງຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມຜັນຜວນຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນຕະຫຼາດ ສາກົນສູງຂຶ້ນ ເຊິ່ງປະເທດທີ່ມາລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ເປັນ

ອັນດັບ 1 ໃນປີ 2002 ແລະ 2003 ແມ່ນ ປະເທດອິສເຕຣ ເລຍ ເຊິ່ງມີມູນຄ່າການລົງທຶນ 9.09 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ 8.81 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຕາມລຳດັບ, ອັນດັບ 2 ໃນປີ 2002 ແມ່ນ ປະເທດສິງກະໂປ ມີມູນຄ່າ 4.51 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ປີ 2003 ແມ່ນປະເທດໄທ 2.4 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ ສຳລັບປີ 2004-2006 ປະເທດທີ່ມາ ລົງທຶນເປັນອັນດັບ 1 ແມ່ນປະເທດໄທ ມີມູນຄ່າການ ລົງທຶນ 4.18 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, 5.21 ລ້ານໂດລາ ສະຫະລັດ ແລະ 7.75 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕາມລຳດັບ ແລະ ເປັນອັນດັບ 2 ໃນປີ 2004 ແລະ 2005 ແມ່ນ ປະເທດອິສເຕຣເລຍ ເຊິ່ງມີມູນຄ່າການລົງທຶນ 3.01 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ 4.17 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຕາມລຳ ດັບ ແລະ ປີ 2006 ແມ່ນປະເທດຫວຽດນາມ ມີມູນຄ່າການ ລົງທຶນ ເທົ່າກັບ 2.81 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ປີ 2007- 2022 ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ເຫັນວ່າ ເປັນ ອັບ 1 ແມ່ນປະເທດ ຈີນ, ອັນດັບ 2 ປີ 2007-2013 ແມ່ນ ປະເທດໄທ ແລະ ອັນດັບ 2 ໃນປີ 2014-2022 ແມ່ນ ປະເທດຫວຽດນາມ (ກະຊວງ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ , 2001, 2006, 2011, 2016, 2021).

ຈາກບັນຫາຄວາມສຳຄັນຂ້າງເທິງນີ້ ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງ ສົນໃຈຢາກສຶກສາ ສະພາບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກ ຕ່າງປະເທດ ກັບ ເສດຖະກິດມະຫາພາກຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2001-2022 ແລະປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາພາກ ທີ່ ສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ໃນ ສປປ ລາວ

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ການລວບລວມ ຂໍ້ມູນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໃຊ້ຂໍ້ມູນ ອານຸກົມເວລາ ແຕ່ປີ 2001-2022 ເຊິ່ງໄດ້ລວບລວມມາ ຈາກກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແລະ ຈາກ ບົດ ລາຍງານເສດຖະກິດປະຈຳປີ ຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ: ຂໍ້ມູນສະຖິຕິການລົງທຶນ, ອັດຕາການ ຂະຫຍາຍຕົວຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ, ການ ລົງທຶນພາກລັດ, ອັດຕາແລກປ່ຽນ, ອັດຕາເງິນເຟີ້, ອັດຕາ ດອກເບ້ຍ, ລະດັບການເປີດປະເທດ ແລະ ປະລິມານການ ສະໜອງເງິນ ຂອງ ສປປ ລາວ.

2.2. ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ພາຍຫຼັງຮວບຮວມຂໍ້ມູນມາໄດ້ແລ້ວ ຜູ້ສຶກສາໄດ້ມີ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນສະພາບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກ

ຕ່າງປະເທດ ໂດຍນຳໃຊ້ ສະຖິຕິພັນລະນາເຊັ່ນ: ຄ່າຄວາມ
ຖີ່ ແລະ ຄ່າເປີເຊັນການປ່ຽນແປງ; ສ່ວນສຳລັບປັດໄຈ
ເສດຖະກິດມະຫາພາກ ທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກ

$$FDI_i = \beta_0 + \beta_1 GDPGRO_i + \beta_2 GI + \beta_3 EXR_i + \beta_4 IFR_i + \beta_5 IR_i + \beta_6 OPTR_i + \beta_7 MS_i + \varepsilon_i$$

3.ຜົນໄດ້ຮັບ

ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ມີມູນຄ່າ
12,298.57 ລ້ານໂດລາ ໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ປີ ເທົ່າກັບ 559.03
ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ກວມເອົາ 4.73% ຂອງ GDP ເຊິ່ງມີ
ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ປີເທົ່າກັບ
41.92%. ເຊິ່ງແຕ່ປີ 2001-2007 ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງ
ຕ່າງປະເທດ ແມ່ນໄດ້ມີການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຄື: ຈາກ
25.38 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2001 ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ
323.51 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ກວມ 7.79% ຂອງ GDP
ແລະ ມີອັດຕາການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 72.63%,
ເຊິ່ງໃນນັ້ນ ປີ 2004 ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍທີ່ສຸດຄື 140.86%
ອັນມີສາຍເຫດມາຈາກ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການເປີດກວ້າງທາງ
ປະເທດ ແລະ ມີການເປີດປີທ່ອງທ່ຽວນັບແຕ່ປີ 2000
ເປັນຕົ້ນມາ ເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນທ່າແຮງດຶງດູດເອົາໂຄງການລົງ
ທຶນຈາກຕ່າງປະເທດໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໂຄງ
ການ ລົງທຶນດ້ານພະລັງງານບໍ່ແຮ່ ແລະ ການຜະລິດກະສິກໍາ
, ແຕ່ໃນປີ 2008 ມູນຄ່າການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະ
ເທດ ແມ່ນໄດ້ຫຼຸດເຫຼືອພຽງ 227.76 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ
ກວມ 4.24% ຂອງ GDP ແລະ ມີອັດຕາການປ່ຽນແປງຫຼຸດ
ລົງເທົ່າກັບ 29.60%, ແຕ່ກັບມາເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 318.55 ລ້ານ
ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2009, ແລະ ລຸດລົງອີກຄັ້ງໃນປີ
2010 ເຫຼືອພຽງ 278.79 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ມີອັດຕາ
ການປ່ຽນແປງຫຼຸດລົງເທົ່າກັບ 12.48% ເຊິ່ງມີສາຍເຫດມາ
ຈາກວິກິດການເສດຖະກິດໂລກທີ່ມີຄວາມຜັນຜວນ ສົ່ງຜົນ
ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງບັນດາປະເທດຕ່າງໆມີການຊະລໍ
ຕົວ ເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນໃນປະເທດຕ່າງໆລຸດລົງຕາມ, ແຕ່
ນັບແຕ່ປີ 2011-2018 ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະ
ເທດ ໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຄື ມີອັດຕາ
ການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 7.86% ໃນປີ 2011 ເພີ່ມຂຶ້ນ
ມາເປັນ 68.09% ໃນປີ 2018, ແຕ່ມາຮອດປີ 2019-2020
ມູນຄ່າການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດແມ່ນ ມີອັດຕາ
ການປ່ຽນແປງຫຼຸດລົງ 44.37% ເນື່ອງມາຈາກການແຜ່ລະ
ບາດຂອງໂລກພະຍາດໂຄວິດ 19 ເຮັດໃຫ້ມີການປິດປະ
ເທດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ບັນດາປະເທດຕ່າງໆບໍ່ສາມາດເຂົ້າມາ
ລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້, ແຕ່ມາເຖິງປີ 2021 ສະຖານະ

ຕ່າງປະເທດ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງຖືດ
ຖອຍດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ. ເຊິ່ງມີສົມຜົນດັ່ງນີ້:

ການແຜ່ລະບາດຂອງໂຄວິດ 19 ໄດ້ເປົາບາງລົງ ຫຼາຍໆ
ປະເທດກໍ່ໄດ້ກັບມາເປີດປະເທດຄືນອີກຄັ້ງ ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້
ມູນຄ່າການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ
ແມ່ນກັບມາເພີ່ມຂຶ້ນອີກຄັ້ງ ໂດຍມີອັດຕາການປ່ຽນແປງ
ເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 10.77% ແລະ ໃນປີ 2022 ມູນຄ່າການ
ລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ແມ່ນມີມູນຄ່າເທົ່າກັບ
635.81 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ກວມ 4.23%. ສຳລັບ
ສະພາບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາ
ພາກຈາກຜົນການສຶກສາໃນຮູບທີ 2 ເຫັນວ່າ: ອັດຕາການ
ເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ
(GDPGRO) ຂອງ ສປປ ລາວ ມີອັດຕາການເຕີບໂຕ ເພີ່ມ
ຂຶ້ນທຸກໆປີນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2001-2022. ໃນນັ້ນປີ 2001-
2004 ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນ
ພາຍໃນ ແມ່ນ ຕ່ຳກວ່າ 7% ເຊິ່ງ ຕ່ຳກວ່າ ຄາດໝາຍສູ້ຊິນ
ຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ, ປີ 2005-
2017 ມີອັດຕາການເຕີບໂຕ ລະຫວ່າງ 7-9% ເຊິ່ງເປັນປີທີ່
ມີອັດຕາການເຕີບໂຕສູງທີ່ສຸດຄື ປີ 2015 ເທົ່າກັບ 9.4%, ປີ
ທີ່ມີອັດຕາການເຕີບໂຕຕ່ຳກວ່າໝູ່ ແມ່ນ ປີ 2016 ເຊິ່ງເທົ່າ
ກັບ 7.02% ຖືວ່າ ອັດຕາການເຕີບໂຕໃນຊ່ວງນີ້ ແມ່ນບັນລຸ
ຕາມຄາດໝາຍສູ້ຊິນຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ
ສປປ; ສຳລັບປີ 2018-2022 ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລວມ
ຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ແມ່ນຕ່ຳທີ່ສຸດ ແລະ ຕ່ຳກວ່າ
ຄາດໝາຍສູ້ຊິນຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ສປປ
ລາວ. ການໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອການລົງທຶນຂອງລັດ (GI) ເຫັນວ່າ
ລາຍຈ່າຍຂອງລັດທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການລົງທຶນເຊິ່ງລວມ 22 ປີ
ມີມູນຄ່າທັງໝົດຈຳນວນ 17,089.86 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ
ໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ປີແມ່ນ 776.82 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເຊິ່ງມີ
ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຕໍ່ປີ ແມ່ນ 10.96%. ອັດຕາແລກ
ປ່ຽນສະກຸນເງິນກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດ (EXR) ເຫັນວ່າ ມີ
ທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ກໍ່ຄືເງິນກີບອ່ອນຄ່າ ຢູ່ໃນຊ່ວງປີ 2001-
2004 ເຊິ່ງມີອັດຕາແລກປ່ຽນສູງສຸດ 10,965 ກີບຕໍ່ໂດລາ
ສະຫະລັດ ມີອັດຕາການປ່ຽນແປງເທົ່າກັບ 4.36%. ສຳລັບ
ໃນປີ 2005 ຫາ ປີ 2013 ແມ່ນອັດຕາແລກປ່ຽນຫຼຸດລົງຢ່າງ
ຕໍ່ເນື່ອງ ກໍ່ເງິນກີບແຂງຄ່າຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໃນຊ່ວງໄລຍະນີ້
ເຊິ່ງອັດຕາແລກປ່ຽນຫຼຸດລົງຕ່ຳສຸດ ແມ່ນປີ 2013 ຫຼຸດລົງ

ເທົ່າກັບ 7,835.37 ກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດ. ປີ 2014 ຫາ 2022 ແມ່ນອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດມີອັດຕາທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນທຸກໆປີ ແຕ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນອັດຕາທີ່ໜ້ອຍພຽງແຕ່ໜຶ່ງຕົວເລກເທົ່ານັ້ນ ມີພຽງແຕ່ປີ 2022 ນັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນສູງເປັນ 10,316.11 ກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດ ເຊິ່ງມີອັດຕາການປ່ຽນແປງໂດຍປຽບທຽບໃສ່ປີ 2021 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 45.94%, ສໍາອັດຕາເງິນເຟີ້ (IFR) ເຫັນວ່າ ແຕ່ປີ 2001-2022 ມີອັດຕາເງິນເຟີ້ໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ປີ ແມ່ນ 6.33%. ໃນນັ້ນ ປີ 2002-2004 ອັດຕາເງິນເຟີ້ສູງເປັນ 2 ຕົວເລກ ເຊິ່ງປີທີ່ມີອັດຕາເງິນເຟີ້ສູງກວ່າໝູ່ໃນຊ່ວງນີ້ ແມ່ນ ປີ 2003 ເຊິ່ງສູງເຖິງ 15.49%. ປີ 2006-2019 ມີອັດຕາເງິນເຟີ້ຕໍ່າທີ່ສຸດ ແມ່ນປີ 2017 ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 0.83%, ປີທີ່ມີອັດຕາເງິນເຟີ້ສູງກວ່າໝູ່ຢູ່ໃນຊ່ວງນີ້ ແມ່ນປີ 2011 ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 7.7% ແຕ່ສັງເກດເຫັນວ່າ ອັດຕາເງິນເຟີ້ຊ່ວງນີ້ ຍັງມີອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ຕໍ່າກວ່າ ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ສະຫຼຸບແລ້ວອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນຊ່ວງນີ້ຍັງບໍ່ເກີນຄາດໝາຍທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ. ສ່ວນປີ 2020-2022 ແມ່ນມີອັດຕາເງິນເຟີ້ສູງ ແລະ ສູງກວ່າອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ GDP ເຊິ່ງປີທີ່ມີອັດຕາເງິນເຟີ້ສູງ ຄື ປີ 2022 ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 22.96%, ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກຸ້ສະກຸນເງິນໂດລາສະຫະລັດ (IR) ເຫັນວ່າ ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຫຼຸດລົງ ໃນນັ້ນ ປີທີ່ມີອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກຸ້ສະກຸນເງິນໂດລາສະຫະລັດສູງທີ່ສຸດຄື ປີ 2002 ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 13.5%, ແລະ ປີທີ່ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກຸ້ສະກຸນເງິນໂດລາສະຫະລັດຕໍ່າທີ່ສຸດຄືປີ 2011 ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 8.15%. ສາຍເຫດຂອງການເພີ່ມອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກຸ້ສະກຸນເງິນໂດລາສະຫະລັດເພື່ອເປົ້າໝາຍໃຫ້ມີການລົງທຶນຂອງຕ່າງ ປະເທດເຂົ້າມາລົງທຶນໃນຕະຫຼາດເງິນຕາໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນຊັບສິນທີ່ເປັນເງິນຕາຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນຈາກປີ 2001 ຈໍາ

$$FDI = -2075.43 + 157.64GDPGRO + 0.603GI + 0.155EXR - 29.57IFR$$

ອັດຕາການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນທິດທາງດຽວກັນ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ມີອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 1 % ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 157.64% ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99%. ລາຍຈ່າຍການລົງທຶນຂອງລັດ (GI) ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນທິດທາງດຽວ

ນວນ 1266.1 ຕື້ກີບ ມາເປັນ 2076.8 ຕື້ກີບໃນປີ 2002 ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 64.03%. ສໍາລັບການກໍານົດອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກຸ້ສະກຸນເງິນໂດລາສະຫະລັດຕໍ່າຂອງທະນາຄານກາງ ເພື່ອໃຫ້ມີການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໃນຕະຫຼາດຜົນຜະລິດໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນປີ 2009 ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໃນຕະຫຼາດຜົນຜະລິດ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 39.86%. ສໍາລັບລະດັບການເປີດປະເທດ (OPTR) ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2001-2022 ເຫັນວ່າ ມີບາງປີເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນວ່າ ປີ 2021 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນສູງກວ່າໝູ່ ເຊິ່ງມີອັດຕາສ່ວນຕໍ່ GDP ເທົ່າກັບ 77.91% ແລະ ມີອັດຕາການປ່ຽນແປງເທົ່າກັບ 24.82%, ແຕ່ມີບາງປີກໍ່ຫຼຸດລົງ ເຊິ່ງປີທີ່ມີອັດຕາການຫຼຸດລົງຫຼາຍແມ່ນ ປີ 2022 ເຊິ່ງຫຼຸດລົງເທົ່າກັບ 27.06%. ແຕ່ສະຫຼຸບລວມແລ້ວລະດັບການເປີດປະເທດ ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ປະລິມານການສະໜອງເງິນ (MS) ຜ່ານການສຶກສາ ເຫັນວ່າ ການສະໜອງປະລິມານເງິນ ແມ່ນມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນທຸກປີນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2001 ຫາປີ 2021 ເຊິ່ງສາຍເຫດ ແມ່ນມາຈາກ ຄວາມຕ້ອງການຂອງລະບົບເສດຖະກິດ ທີ່ມີການຂະຫຍາຍກິດຈະການຕ່າງໆ ທາງເສດຖະກິດເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງມວນລວມທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ ປະເທດ ເຊິ່ງເຫັນວ່າ ປີທີ່ມີການສະໜອງເງິນເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າໝູ່ ແມ່ນປີ 2010 ເພີ່ມຂຶ້ນ ເທົ່າກັບ 46.21%. ສໍາລັບປີ 2022 ເຫັນວ່າ ມີການສະໜອງເງິນຫຼຸດລົງ ເຊິ່ງຫຼຸດລົງເທົ່າກັບ 6.22%.

3.2 ປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາພາກທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ

ຜົນການວິເຄາະປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາພາກທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ຜົນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ກັນ ໝາຍຄວາມວ່າ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າພາກລັດຫາກມີການໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອການລົງທຶນ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 0.603 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%. ອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດ (EXR) ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງ

ຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.155% ໃນທາງດຽວກັນ ຖ້າ ອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 1% ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 0.155% ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%. ອັດຕາເງິນເຟີ້ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງ ຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ດ້ວຍລະດັບຄວາມ ເຊື່ອໝັ້ນ 95% ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າອັດຕາເງິນເຟີ້ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ 29.57% ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ຖ້າອັດຕາເງິນເຟີ້ຫຼຸດ ລົງ 1% ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 29.57% ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%. ການສະໜອງເງິນຕາ (MS) ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງ ຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນເຊິ່ງບວກດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%, ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າສໍາລັບການສະໜອງເງິນຕາ ເພີ່ມ ຂຶ້ນ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍ ກົງຂອງຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ 0.093 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ຖ້າທະນາຄານຫາກມີການສະໜອງ ເງິນຕາຫຼຸດລົງ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການ ລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດຫຼຸດລົງ 0.093 ລ້ານໂດລາ ສະຫະລັດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%. ສໍາລັບ ອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ເປັນເງິນໂດລາ (IR) ແລະ ລະດັບການ ເປີດປະເທດ (OPTR) ບໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການ ລົງທຶນໂດຍກົງ ຂອງຕ່າງປະເທດ.

4. ວິພາກຜົນ

ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນ ສປປ ລາວ ນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດມາລົງທຶນເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນປີ 2017 ເທົ່າກັບ 68.09% ແລະ ປີ 2020 ມີອັດຕາການ ປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 28.09%. ສໍາລັບປີ 2021 ອັດຕາການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 10.77% ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດຄັ້ງ ທີ່ VIII (2016-2020). ສໍາລັບອັດຕາເງິນເຟີ້ (INF) ໃນ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2001-2022 ມີອັດຕາເງິນເຟີ້ໂດຍສະເລ່ຍ ຕໍ່ປີ ແມ່ນ 6.33%, ເຊິ່ງເຫັນວ່າ ເກີນຄາດໝາຍສູ່ຊົນຂອງ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃຫ້ເກີນ 6.5% (ກະຊວງ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2006). ສໍາລັບ ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກູ້ສະກຸນເງິນໂດລາສະຫະລັດ (IR) ຢູ່ ໃນທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ສັງເກດເຫັນວ່າ ມີທ່າອ່ຽງທີ່ ຫຼຸດລົງ ເຊິ່ງບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍໃຫ້ມີການລົງທຶນຂອງຕ່າງ ປະ ເທດເຂົ້າມາລົງທຶນໃນຕະຫຼາດເງິນຕາໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງ

ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຊັບສິນທີ່ເປັນເງິນຕາຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກປີ 2001 ຈໍານວນ 1266.1 ຕື້ກີບ ມາເປັນ 2076.8 ຕື້ ກີບໃນປີ 2002 ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 64.03%. ສໍາລັບການ ກໍານົດອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກູ້ສະກຸນເງິນໂດລາສະຫະລັດ ຕໍ່ານັ້ນ ເປົ້າໝາຍເພື່ອໃຫ້ມີການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໃນ ຕະຫຼາດຜົນຜະລິດໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນປີ 2009 ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໃນຕະຫຼາດຜົນ ຜະລິດ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າກັບ 39.86%

ປັດໄຈອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະ ພັນພາຍໃນ (GDPGRO) ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງມີ ຜົນຕໍ່ກັບ FDI ໃນທິດທາງບວກ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບງານ ວິໄຈຂອງ (Thammavong., et al, 2023) ໄດ້ຢືນຢັນວ່າ ການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນສົ່ງ ຜົນໃນເຊິ່ງບວກຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ເມື່ອເສດຖະກິດຂອງລາວມີການ ຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ກັບການໂອນເງິນມາ ລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ; (Ghazalian, 2024) ທີ່ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດສົ່ງຜົນ ກະທົບທາງບວກ ຕໍ່ການໄຫຼເຂົ້າຂອງເງິນລົງທຶນໂດຍກົງ ຈາກຕ່າງປະເທດດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ແລະ ຍັງໄດ້ກ່າວວ່າ ນະໂຍບາຍການເຕີບໂຕທາງ ເສດຖະກິດ ຄວນຄວບຄູ່ໄປກັບການເປີດກວ້າງຂອງການ ລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອກະຕຸ້ນການຕອບສະ ໜອງທີ່ແຂງແກ່ນຂອງການໄຫຼເຂົ້າການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກ ຕ່າງປະເທດ ອັນນໍາໄປສູ່ການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດໃນທີ່ ສຸດ. ຜົນກະທົບຂອງການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ຕໍ່ການ ໄຫຼເຂົ້າຂອງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ໂດຍ ພື້ນຖານສາມາດສະແດງຜ່ານຂະບວນທັດສະນະແບບ ປະສົມປະສານໃນກອບການດໍາເນີນງານ ຂອງບໍລິສັດຂ້າມ ຊາດ (Ownership Location Internalization: OLI) ຈາກບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ Dunning, (1981). ມີບົດຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ Globerman & Shapiro, (1999) ແລະ Iamsiraroj & Doucouliagos, (2015) ທີ່ໄດ້ຄົ້ນພົບ ວ່າ ການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ເປັນປັດໄຈສໍາຄັນໃນ ການດຶງດູດການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ແລະ Torrisi, (1985) ກ່າວວ່າ FDI ເກີດຂຶ້ນເມື່ອປະເທດເຈົ້າພາບມີຂະ ໜາດຕະຫຼາດເຖິງເກນທີ່ກໍານົດ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ FDI ໃນພາຍຫຼັງທີ່ມີການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຂອງ ປະເທດເຈົ້າພາບເພີ່ມຂຶ້ນ. ນອກຈາກນີ້, ການເຕີບໂຕທາງ

ເສດຖະກິດຈະກະຕຸ້ນການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບໂດຍຜ່ານຄວາມໄດ້ປຽບດ້ານສະຖານທີ່ຕັ້ງ ທີ່ຄ່ານຶງເຖິງ ການປະຫຍັດຈາກຂະໜາດໃນພື້ນທີ່ ໂດຍການຫຼຸດຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ຕໍ່ໜ່ວຍຜ່ານການເພີ່ມການຜະລິດ ແລະ ການປະຫຍັດຂອບເຂດໃນພື້ນທີ່ໂດຍສ່ວນຫຼຸດຕົ້ນທຶນຕໍ່ໜ່ວຍຈາກການຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການທີ່ຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນ (Moudatsou & Dimitrios, 2011). ຜົນການວິພາກທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນໄດ້ຂໍ້ສະຫຼຸບທີ່ເປັນເອກະສັນກັນວ່າ ອັດຕາການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດນັ້ນສົ່ງຜົນທາງບວກຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ສໍາລັບການໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອການລົງທຶນຂອງລັດ (GI) ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ພົບວ່າ ການໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອການລົງທຶນຂອງລັດສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການວິໄຈຂອງ (Othman., et al, 2018) ການໃຊ້ຈ່າຍພາກລັດຊ່ວຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເນື່ອງມາຈາກຂະໜາດຂອງຕະຫຼາດ. ລາຍຈ່າຍທາງພາກລັດທີ່ສູງຂຶ້ນຈະຊ່ວຍເພີ່ມການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ເຊິ່ງສາມາດກະຕຸ້ນການລົງທຶນພາກເອກະຊົນຫຼາຍຂຶ້ນຈາກ (Chen & Lee, 2005) ແລະ (Wu & Heerink, 2016). ນອກຈາກນັ້ນ (Ahmad & Ahmed, 2014) ໄດ້ກ່າວວ່າ ການໃຊ້ຈ່າຍພາກລັດເປັນຕົວແທນຄຸນນະພາບຂອງສະຖາບັນ ທີ່ມີບົດບາດສົ່ງຜົນດີຕໍ່ກັບ FDI ແລະ (Groh & Wich, 2012) ໄດ້ຄໍານວນດັດຊະນີກິດຈະກຳ FDI ສໍາລັບ 127 ປະເທດ ໂດຍພິຈາລະນາຈາກລາຍຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລັດເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມທາງການເມືອງມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ມີຄວາມປອດໄພສູງ, ໂຄງສ້າງພື້ນຖານ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທາງທຸລະກິດມີສະເຖຍລະພາບດີ ອັນເປັນສາເຫດຫຼັກທີ່ເຮັດໃຫ້ບາງປະເທດໄດ້ຮັບ FDI ຫຼາຍຂຶ້ນ. ແຕ່ກົງກັນຂ້າມກັບບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ (Bénassy-Quéré., et al, 2007) ທີ່ໄດ້ກ່າວວ່າ ລາຍຈ່າຍພາກລັດ ຫຼື ສາທາລະນະທີ່ສູງຂຶ້ນນໍາໄປສູ່ລະບົບຂອງການບໍລິຫານລັດທີ່ຊັບຊ້ອນ ແລະ ຄວາມບໍ່ມີປະສິດທິພາບ ເຊິ່ງມັກກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດການທີ່ຜິດພາດ ແລະ ການທຸຈະລິດສົ່ງຜົນໃຫ້ ບໍລິສັດຂ້າມຊາດຫຼີກລ້ຽງ ຫຼື ຫຼຸດການລົງທຶນໃນປະເທດດັ່ງກ່າວ. ສໍາລັບອັດຕາແລກປ່ຽນ (EXR) ແມ່ນສົ່ງຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນ

ທາງບວກຢ່າງ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການວິໄຈຂອງ (Alba., et al, 2010) ທີ່ຄົ້ນພົບວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນນັ້ນສົ່ງຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນທິດທາງດຽວກັນ ຫຼື ທາງບວກ, (Birgul & Sevcan, 2016) ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດນັ້ນມີຄວາມສໍາພັນກັນໃນທິດທາງດຽວກັນ ໝາຍຄວາມວ່າການແຂ່ງຄ່າຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນສົ່ງຜົນໃຫ້ກະແສເງິນໄຫຼເຂົ້າໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຫຼຸດລົງ ຫຼື ເວົ້າອີກຢ່າງວ່າ ຖ້າເງິນສະກຸນພາຍໃນອ່ອນຄ່າລົງເຮັດໃຫ້ລາຄາລະຫວ່າງປະເທດຂອງວິສາຫະກິດກໍ່ຫຼຸດລົງເຊັ່ນກັນ ຈຶ່ງເປັນຜົນດີຕໍ່ກັບບໍລິສັດຂ້າມຊາດຫັນມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການໜັງຕີງຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນ ສົ່ງຜົນໃຫ້ການສົ່ງອອກຂອງປະເທດເຈົ້າພາບເພີ່ມຂຶ້ນ ເປັນການດຶງດູດການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນຢືນຈາກ (Cushman, 1985). (Takagi & Shi, 2011) ໄດ້ຄົ້ນພົບວ່າ ການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງແຮງຂອງການໄຫຼເຂົ້າ FDI ຈາກຍີ່ປຸ່ນໄປຍັງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ເກີດຈາກການເສື່ອມລາຄາຂອງເງິນຕາຂອງປະເທດເຈົ້າພາບ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຍັງສົ່ງເສີມການໄຫຼເຂົ້າຂອງ FDI ໃນສະພາບການນີ້ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ FDI ແມ່ນການທົດແທນການສົ່ງອອກຂອງບັນດາປະເທດ, (Yapraklý, 2006) ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນມີຜົນກະທົບຕໍ່ FDI ຈາກທັດສະນະຂອງລາຍໄດ້ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ: ສໍາລັບເບື້ອງຂອງລາຍໄດ້ FDI ແມ່ນໄດ້ມາຈາກການສົ່ງອອກທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກການອ່ອນຄ່າຂອງເງິນຕາພາຍໃນປະເທດເຈົ້າພາບ ສະນັ້ນການອ່ອນຄ່າຂອງເງິນຕາພາຍໃນ ຈຶ່ງເປັນຕົວດຶງດູດນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຜະລິດທີ່ເນັ້ນສົ່ງອອກ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ການເສື່ອມລາຄາຫຼື ອ່ອນຄ່າຂອງສະກຸນເງິນພາຍໃນ ໃນຕະຫຼາດແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ FDI ເຊັ່ນ: ຜົນກະທົບສຸດທິຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ FDI ມີການປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບຂະໜາດຂອງລາຍໄດ້ ແລະ ຜົນກະທົບຕົ້ນທຶນ ຖ້າຜົນກະທົບຂອງລາຍໄດ້ສູງກວ່າຜົນກະທົບຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນມີຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ FDI ແຕ່ໃນທາງກັບກັນ ຖ້າການເສື່ອມຄ່າ ຫຼື ອ່ອນຄ່າຂອງເງິນຕາໃນປະເທດເຈົ້າພາບ ອັນເນື່ອງມາຈາກ ເປັນການເພິ່ງພາການນໍາເຂົ້າມາຈາກຕ່າງປະເທດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ເນັ້ນການສົ່ງອອກ ຈະມີລາຍໄດ້ຫຼຸດລົງຢືນ

ຢືນຈາກ (Clegg & Scott-Green, 1999; Chakrabarti, 2003). ຜົນການວິພາກຂ້າງເທິງໄດ້ຂໍ້ສະຫຼຸບທີ່ເປັນເອກະສັນກັນວ່າ ຜົນຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດນັ້ນ ແມ່ນມີຜົນໃນທາງບວກ. ສໍາລັບອັດຕາເງິນເຟີ້ (IFR) ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໂດຍຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ເຫັນວ່າ ອັດຕາເງິນເຟີ້ສົ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໃນທາງລົບ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການວິໄຈຂອງ Muhammad, (2020) ທີ່ກ່າວວ່າ ອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ສູງນັ້ນເຮັດໃຫ້ການໄຫຼເຂົ້າຂອງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຫຼຸດລົງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ FDI ທີ່ດໍາເນີນການຄົ້ນຄວ້າໂດຍ Xaypanya., et al (2015) ຊຶ່ງວ່າ ອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ການໄຫຼເຂົ້າຂອງ FDI ເຂົ້າສູ່ພາກພື້ນອາຊຽນ. ແຕ່ກົງກັນຂ້າມກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Khamis, (2015) ທີ່ວ່າ ອັດຕາເງິນເຟີ້ນັ້ນບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການໄຫຼເຂົ້າຂອງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມບາງບົດຄົ້ນຄວ້າທີ່ບໍ່ສາມາດຢືນຢັນໄດ້ວ່າ ອັດຕາເງິນເຟີ້ຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ກັບ FDI ໃນທາງບວກ ຫຼື ທາງລົບ ນັ້ນມັນຂຶ້ນຢູ່ກັບ ເກນຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້, ຖ້າຫາກອັດຕາເງິນເຟີ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຕ່ຳຈະເປັນສິ່ງກະຕຸ້ນຕໍ່ກັບການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍທີ່ຈະຫວັງຜົນກໍາໄລເພີ່ມຂຶ້ນຈາກສ່ວນອັດຕາເງິນນັ້ນ ແຕ່ຖ້າອັດຕາເງິນເຟີ້ສູງມັນເປັນສັນຍານຂອງສະຖຽນສະພາບທາງເສດຖະກິດທີ່ຈະບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງສົ່ງຜົນຕໍ່ FDI ຫຼຸດລົງ ເຊັ່ນ: ບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ Andinuur, (2013) ໄດ້ດໍາເນີນການກວດສອບຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ້ກັບ FDI ທ່ານໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ຕ່ຳ ແມ່ນຖືເປັນສັນຍານຂອງສະຖຽນສະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດເຈົ້າພາບ ເຊິ່ງເປັນຜົນດີ ທີ່ຈະເພີ່ມຜົນຕອບແທນຂອງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ອັນເຮັດໃຫ້ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ FDI ແລະ ບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ Obiamaka., et al, (2011) ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຖິງຈະມີສັນທາມະຕິໃນໝູ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດງານຈໍານວນຫຼາຍກ່ຽວກັບຄວາມສໍາພັນທາງລົບລະຫວ່າງ ອັດຕາເງິນເຟີ້ກັບ FDI ແຕ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ເອງກໍສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ FDI ເຊັ່ນດຽວກັນ ໂດຍມີເງື່ອນໄຂວ່າຈະຕ້ອງບໍ່ເກີນຄ່າທີ່ກໍານົດຫຼື ເກນ. ຜົນການວິພາກດັ່ງກ່າວສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍ

ກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ຍັງບໍ່ສາມາດຫາຂໍ້ສະຫຼຸບທີ່ເປັນເອກະສັນກັນໄດ້ ແລະ ຍັງຄົງເປັນປະເດັນທີ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ນັກວິໄຈຈະຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ທົດສອບອີກຕໍ່ໄປ. ວິພາກຜົນ ອັດຕາດອກເບ້ຍ (IR) ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ພົບວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງຂັດກັບງານວິໄຈຂອງ Emmanuel, et al, (2019) ທີ່ວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ແຕ່ໃນໄລຍະຍາວນັ້ນມັນມີຜົນກະທົບທາງລົບ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ສູງຂຶ້ນຈະເພີ່ມມູນຄ່າສະກຸນເງິນຂອງປະເທດ, ອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ສູງຂຶ້ນມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດຫຼຸດລົງໂດຍສະເພາະການລົງທຶນໃນຕະຫຼາດສິນຄ້າ. Karahan & Bayir, (2022) ພົບວ່າ ການຜັນຂະຫຍາຍການປະຕິບັດນະໂຍບາຍເງິນຕາກ່ອນ ແລະ ໃນໄລຍະ COVID-19 ເຮັດໃຫ້ດັດຊະນີຕະຫຼາດຫຸ້ນທົ່ວໂລກສູງ ແລະ ອັດຕາດອກເບ້ຍຕໍ່າ ຊຸກຍູ້ການໄຫຼເຂົ້າ FDI ໄປຍັງປະເທດພວມພັດທະນາ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຜົນການສຶກສານີ້ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Faroh & Shen (2015) ພົບວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍນັ້ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການໄຫຼເຂົ້າຂອງການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ. Vidhya & Inayath Ahamed (2019) ພົບວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການໄຫຼເຂົ້າຂອງການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ. ວິພາກຜົນ ລະດັບການເປີດປະເທດ (OPTR) ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ເຫັນວ່າ ລະດັບການເປີດປະເທດ ບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງຂັດກັບງານວິໄຈຂອງ Faroh & Shen (2015) ທີ່ວ່າ ລະດັບການເປີດປະເທດສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກ ຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິດັ່ງນັ້ນ; ຜູ້ຄົນຄວ້າຈິງໄດ້ເນັ້ນ ບາງປະເດັນໃຫ້ພາກລັດເຊັ່ນ: ຄວນໝູນຊ່ວຍພາກເອກະຊົນລະດົມແຫຼ່ງທຶນພາຍໃນປະເທດໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນ, ເພີ່ມທະວີການເປີດກວ້າງການຄ້າກັບຕ່າງປະເທດ, ປັບປຸງພະລັງງານ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ຂັດກັບບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ Mudiyansele et al, (2021) ໄດ້ລະບຸວ່າ ໃນໄລຍະສັ້ນລະດັບການເປີດປະເທດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ແຕ່ໃນໄລຍະຍາວຈະສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຍັງມີບົດຄົ້ນຄວ້າທີ່ສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ເຊັ່ນ:

Makoni, (2018) ພົບວ່າ ລະດັບການເປີດປະເທດບໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ. ນອກນັ້ນຍັງມີຜູ້ສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການເປີດກວ້າງການຄ້າສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໃນແງ່ດີ ຫຼື ທາງແງ່ລົບນັ້ນ ຂຶ້ນກັບນະໂຍບາຍການຄ້າຂອງປະເທດເຈົ້າພາບຈາກບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ (Liargovas & Skandalis, 2012) ແລະ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Wickramarachchi, (2019) ພົບວ່າການເປີດກວ້າງການຄ້າບໍ່ມີຜົນກະທົບທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ການໄຫຼເຂົ້າຂອງ FDI ໃນບັນດາປະເທດ BRICS (ບຣາຊິວ, ລັດເຊຍ, ອິນເດຍ, ຈີນ, ແລະ ອາຟຣິກາໃຕ້). ສໍາລັບການວິພາກຜົນ ປະລິມານການສະໜອງເງິນ (MS) ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ເຫັນວ່າ ປະລິມານການສະໜອງເງິນສິ່ງຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Shafiq et al, (2015) ທີ່ວ່າປະລິມານການສະໜອງເງິນສິ່ງຜົນກະທົບທາງບວກກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ. ເນື່ອງຈາກປະລິມານເງິນເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ໃຊ້ໃນການດໍາເນີນທຸລະກຳທາງໃນຕະຫຼາດຜົນຜະລິດ ແລະ ຕະຫຼາດເງິນ. ດັ່ງນັ້ນ, ການເພີ່ມປະລິມານເງິນຂຶ້ນສິ່ງຜົນດີຕໍ່ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດ ແລະ ອີກຢ່າງໜຶ່ງປະລິມານເງິນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນນໍາໄປສູ່ອຳນາດຊື້ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ພວກເຂົາກໍ່ຈະໃຊ້ຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ສິ່ງຜົນໃຫ້ຜູ້ຜະລິດປັບປຸງຜະລິດຕະພັນເມື່ອກຳລັງຊື້ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກເພີ່ມຂຶ້ນ ຖ້າເຖິງຈຸດທີ່ທຸລະກິດຈະພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດຂອງຕົນແລ້ວ ຈະນໍາໄປສູ່ການໄຫຼເຂົ້າຂອງການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ. Aurmaghan et al, (2022) ພົບວ່າ ປະລິມານການສະໜອງເງິນມີຄວາມສໍາພັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ. Mukhtarov et al, (2020) ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າ ປະລິມານການສະໜອງເງິນສິ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. ສະນັ້ນ, ຜົນການວິພາກຂ້າງເທິງນັ້ນສາມາດໄດ້ຂໍ້ສະຫຼຸບທີ່ເປັນເອກະສັນກັນວ່າ ປະລິມານການສະໜອງເງິນສິ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ.

5. ສະຫຼຸບຜົນ

ສະພາບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຢູ່ໃນສປປ ລາວ ເຫັນວ່າ ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ປີ 2001-2016, ແຕ່ມາໃນປີ 2017 ແມ່ນຫຼຸດລົງ ແລະ ກັບເພີ່ມຂຶ້ນໃນປີ

2018. ຈາກນັ້ນມາເຖິງປີ 2022 ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດແມ່ນມີທ່າອ່ຽງການລົງ ເຖິງວ່າປີ 2020 ແລະ 2021 ຈະມີການເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍກໍ່ຕາມ. ສໍາລັບດ້ານປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາພາກຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2001-2022 ເຫັນວ່າ ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDPGRO) ມີອັດຕາການເຕີບໂຕເພີ່ມຂຶ້ນທຸກໆ ປີນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2001-2022 ໃນນັ້ນປີທີ່ມີອັດຕາການເຕີບໂຕສູງທີ່ສຸດ ແມ່ນປີ 2015 ແລະ ປີທີ່ມີອັດຕາການເຕີບໂຕຕໍ່າກວ່າໝູ່ ແມ່ນ ປີ 2016. ສໍາລັບການໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອການລົງທຶນຂອງລັດ (GI) ເຫັນວ່າ ມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນຕາມລຳດັບ. ສໍາລັບອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດ (EXR) ເຫັນວ່າ ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ກໍ່ຄືເງິນກີບອ່ອນຄ່າ ສໍາລັບອັດຕາເງິນເຟີ້ (IFR) ກໍ່ມີທ່າອ່ຽງຄ້າຍຄືກັບອັດຕາແລະປ່ຽນ ເຊິ່ງເຫັນວ່າປີທີ່ມີອັດຕາເງິນເຟີ້ສູງກວ່າໝູ່ ແມ່ນປີ 2022 ເຊິ່ງເທົ່າກັບ 22.96%. ສໍາລັບອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກຸ້ສະກຸນເງິນໂດລາສະຫະລັດ (IR) ສັງເກດເຫັນວ່າ ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຫຼຸດລົງ.

ປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາພາກທີ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນອັດຕາການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDPGRO) ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນທາງບວກ. ສໍາລັບລາຍຈ່າຍການລົງທຶນຂອງລັດ (GI) ກໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນທາງບວກຄືກັນ. ອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາຖ້າອັດຕາແລກປ່ຽນກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ ຕາມລຳດັບ. ສໍາລັບອັດຕາເງິນເຟີ້ (IFR) ແມ່ນມີຜົນຕໍ່ FDI ໃນທາງລົບ ຖ້າອັດຕາເງິນເຟີ້ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດຫຼຸດລົງ. ສໍາລັບການສະໜອງເງິນຕາ (MS) ແມ່ນມີຜົນຕໍ່ FDI ໃນທາງບວກ ໃນເມື່ອມີການສະໜອງເງິນຕາ (MS) ເພີ່ມຂຶ້ນ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ. ແຕ່ອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ເປັນເງິນໂດລາ (IR) ແລະ ລະດັບການເປີດປະເທດ (OPTR) ແມ່ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າ ຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີ

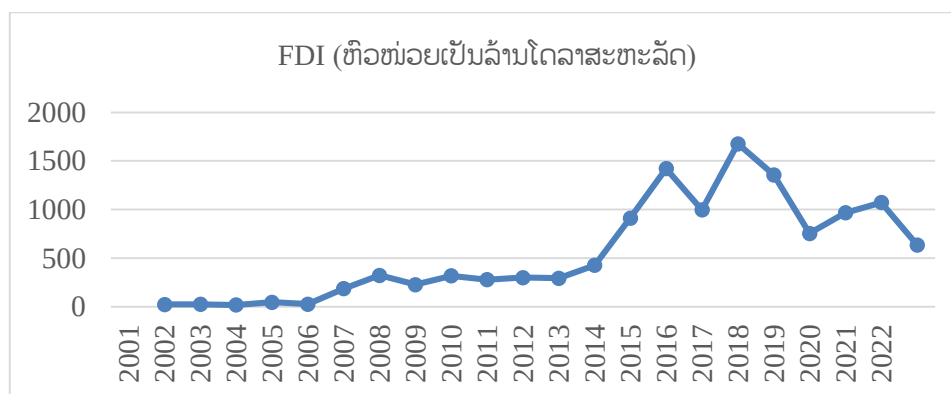
ມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ
ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

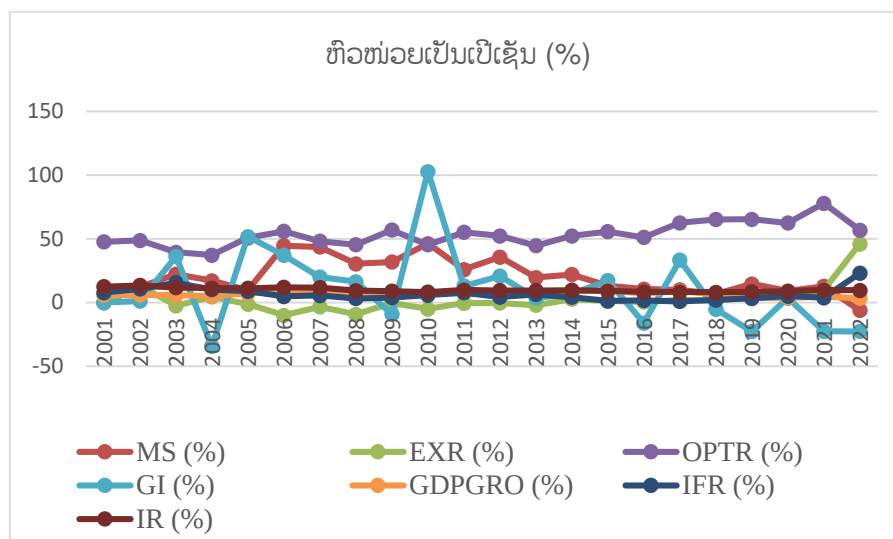
- Adebayo, T. S., Onyibor, K., & Akinsola, G. D. (2021). The impact of major macroeconomic variables on foreign direct investment in Nigeria: evidence from a wavelet coherence technique, *SN Business and Economics, Springer*, vol. 1(1), 1-24.
- Ahmad, M. H., & Ahmed, Q. M. (2014). Does the institutional quality matter to attract the foreign direct investment? An empirical investigation for Pakistan. *South Asia Economic Journal*, 15(1), 55-70.
- Alba, J. D., et al. (2010). The impact of exchange rate on FDI and the interdependence of FDI over time. *Singapore economic review* 55(4): 733–47.
- Andinuur, J. (2013). *Inflation, foreign direct investment and economic growth in Ghana* [master thesis]. University of Ghana, available at: <http://ugspace.ug.edu.gh>.
- Aroonrat, P., & Sirikwan, J. (2021). Macroeconomic determinants of foreign direct investment inflow in Thailand, *Journal of Yala Rajabhat University*, 16 (1): 60-69.
- Aurmaghan, M., et al. (2022). Foreign direct investment and its impact on macroeconomic performance in Pakistan. *Turkish online journal of qualitative inquiry*, 2022, 13(1).
- Awan, A. G., et al. (2014). Factors affecting foreign direct investment in Pakistan, *International journal of business and management review*. 2(4): 21-35, September 2014.
- Bénassy-Quéré, A., et al. (2007). Institutional determinants of foreign direct investment. *The world economy*, 30(5): 764-782.
- Birgul, C., & Sevcan, G. (2016). The relationship between exchange rate and foreign direct investment in Turkey. *Economics, Management, and Financial Markets*, 11(1): 284-293.
- Chakrabarti, A. (2003). A Theory of the Spatial Distribution of Foreign Direct Investment. *International Review of Economics and Finance* 12(2): 149-169.
- Chen, S. T., & Lee, C. C. (2005). Government size and economic growth in Taiwan: A threshold regression approach. *Journal of policy modelling*, 27(9): 1051-1066.
- Clegg, L., & Scott-Green, S. (1999) the determinants of new FDI capital flows into the EC: A statistical comparison of the USA and Japan. *Journal of common market studies*, 37(4): 597-616. <https://doi.org/10.1111/1468-5965.00198>.
- Cushman, D. (1985). The real exchange rate risk expectations, and the level of direct investment. *The review of economics and statistics*, 67(2): 297-308.
- Dunning, J. H. (1981). *International production and the multinational enterprise*. London: George Allen and Unwin.
- Emmanuel, B., et al. (2019). Effect of exchange and interest rates on foreign direct investment in Nigeria 2006-2018. *International journal of contemporary research and review* 10(07): 21572-21585.
- Faroh, A., & Shen, H. (2015). Impact of interest rates on foreign direct investment: Case study Sierra Leone economy. *International journal of business management and economic research (IJBMER)*, 6(1):124-132.
- Ghazalian, P. L. (2024). Does economic growth attract FDI inflows? A dynamic panel analysis. *Department of economics, university of Lethbridge, 4401 University Drive, Lethbridge, AL T1K 3M4, Canada economies*, 12(1): 1-15.
- Globerman, S., & Shapiro, D. M. (1999). The impact of government policies on foreign direct investment: The Canadian experience. *Journal of international business studies* 30: 513–532.
- Groh, A. P., & Wich, M. (2012). Emerging economies attraction of foreign direct investment. *Emerging markets review*, 13(2): 210–229.
- Iamsiraroj, S., & Doucouliagos, H. (2015). Does growth attract FDI? *Discussion paper. Kiel: Kiel institute for the world economy*.
- Khamis, H.A., et al. (2015). The impact of inflation and GDP per capita on foreign

- direct investment: the case of United Arab Emirates. *Investment management and financial innovations*, 12(3-1):132-141.
- Liargovas, P. & Skandalis, K. S. (2012). Foreign direct investment and trade openness: The Case of developing economies. *Social indicators research* 106(8): 323–31.
- Makoni, P. L. (2018). Drivers of foreign direct investment in Egypt, *Acta University Danubius. OEconomica*, 2018, issue 14(2): 474-495.
- Ministry of Planning and Investment (2001). *Economic and Social economic development plan 2001-2005 report*. lao.PDR
- Ministry of Planning and Investment (2006). *Economic and Social economic development plan 2006-2010 report*. lao.PDR
- Ministry of Planning and Investment (2011). *Economic and Social economic development plan 2011-2015 report*. lao.PDR
- Ministry of Planning and Investment (2016). *Economic and Social economic development plan 2016-2020 report*. lao.PDR
- Ministry of Planning and Investment (2022). *Economic and Social economic development plan 2022 report*. lao.PDR
- Ministry of Planning and Investment. (2024). *Report o f summarizing the Gross Domestic Product (GDP) shortage in 2023 and assessing the economic*. Lao.PDR
- Moudatsou, A., & Dimitrios, K. (2011). FDI and economic growth: Causality for the EU and ASEAN. *Journal of economic integration* 26: 554–77.
- Mudiyanselage, M. M. R., et al. (2021). Causal links between trade openness and foreign direct investment in Romania. *J. Risk financial manag.* 14(3): 90-109.
- Muhammad, M. M. (2020). Impacts of inflation and exchange rate on foreign direct investment in Bangladesh. *International journal of science and business, IJSAB international*, 4(11): 53-69.
- Mukhtarov, S., et al. (2020). The impact of monetary policy and tax revenues on foreign direct investment inflows: An empirical study on Jordan. *Acta Univ. Agric. Silvic. Mendelianae Brun*, 68(6):1011-1018.
- Obiamaka, P. E., et al. (2011). Foreign direct investment and economic growth in Nigeria: A granger causality analysis, *International journal of current research*, 3 (11): 225-232.
- Othman, N., et al. (2018). Impact of public expenditures on FDI inflows into developing countries, *Pertanika. Journal of social sciences and humanities*. 26(2): 751 – 768, (2018).
- Karahan, Ö., & Bayır, M. (2022). The effects of monetary policies on foreign direct investment inflows in emerging economies: some policy implications for post-COVID-19. *Future business journal*, 8(39): 60-87.
- Sashini, R., et al. (2022). Macroeconomic factors affecting FDI in the African region, *Sri Lanka institute of information technology, Malabe, Sri Lanka, January 23, 2023*, 1-9.
- Senkuku, A., & Gharleghi, B. (2015). Factors influencing foreign direct investment inflow in Tanzania, *International journal of business and management*, 10(7): 48-56.
- Shafiq, N et al. (2015). Examine the effects of money supply and GDP on FDI in Pakistan. *International journal of current research*. 7(03): 13498-13502.
- Sungkitboon, P. (2018). Factors affecting direct foreign investment in Thailand. Thesis for master of economics, department of business economics, 2018.
- Takagi, S., & Shi, Z. (2011). Exchange rate movements and foreign direct investment: Japanese investment in Asia, 1987-2008. *Japan and the world economy*, 23(4): 265–272.
- Thammavong, P., et al. (2023). Factors attracting foreign direct investment in the Lao PDR since 2006–2021. *Souphanouvong university journal. Multidisciplinary research and development*, 9(4): 117–127.

- Torrise, C. R. (1985). The determinants of direct foreign investment in a small LDC, *Journal of economic development*. - Seoul, Korea, 10(1): 29-45.
- Vidhya, K., & Inayath Ahamed, S. B. (2019). The relationship of interest rate, exchange rate, GDP and FDI with respect to Chinese economy. *International journal of innovative technology and exploring engineering (IJITEE)*, 8(11S2), September 2019.
- Wickramarachchi, V. (2019). Determinants of foreign direct investment (FDI) in developing countries: The case of Sri Lanka. *International journal of business and social science* 10: 76–88.
- Wu, Y., & Heerink, N. (2016). Foreign direct investment, fiscal decentralization and land conflicts in China. *China economic review*, 38(C): 92-107.
- Xaypanya et al. (2015). The determinants of foreign direct investment in ASEAN. The first differencing panel data analysis. *International journal of social economics*, 42(3): 239-250.
- Yapraklı, S. (2006). An econometric analysis on the economic determinants of foreign direct investments in Turkey. *Journal of Research in Economics, Politics & Finance*, 21(2): 23-48.

ຮູບທີ 1 ສະແດງເຖິງການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໃນປີ 2001-2022

ຮູບທີ 2 ສະແດງເຖິງອັດຕາການປ່ຽນແປງຂອງປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາພາກ ປີ 2001-2022

ຕາຕະລາງ 1: ຜົນການວິເຄາະປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາພາກຕໍ່ກັບ FDI

Dependent Variable: FDI

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2075.434	644.1950	-3.221748	0.0073
GDPGRO	157.6358	37.05859	4.253693	0.0011
GI	0.603802	0.236055	2.557887	0.0251
EXR	0.154757	0.068641	2.254593	0.0436

IFR	-29.57192	12.92327	-2.288270	0.0411
IR	-38.26749	43.99930	-0.869730	0.4015
OPTR	-6.790970	5.538107	-1.226226	0.2436
MS	0.092860	0.041938	2.214229	0.0469
R-squared	0.956779			
F-statistic	33.20496	Durbin-Watson stat	1.945299	
Prob(F-statistic)	0.000000			

ໝາຍເຫດ: "ns": No significant t, "*" : $\alpha = 0.1$, "**": $\alpha = 0.05$, "***": $\alpha = 0.01$